

Naturskyddsföreningen

2017-03-11

Sveriges nationell plan för restaurering

Vattendag, Gyllene Uttern 17/1-26

mia.svedang@naturskyddsforeningen.se

Innehåll

- Ny EU-lag om restaurering
- Sveriges nationella restaureringsplan
- Hur kan vi vara med och bidra?

Naturskyddsföreningen

EU:s restaureringsförordning

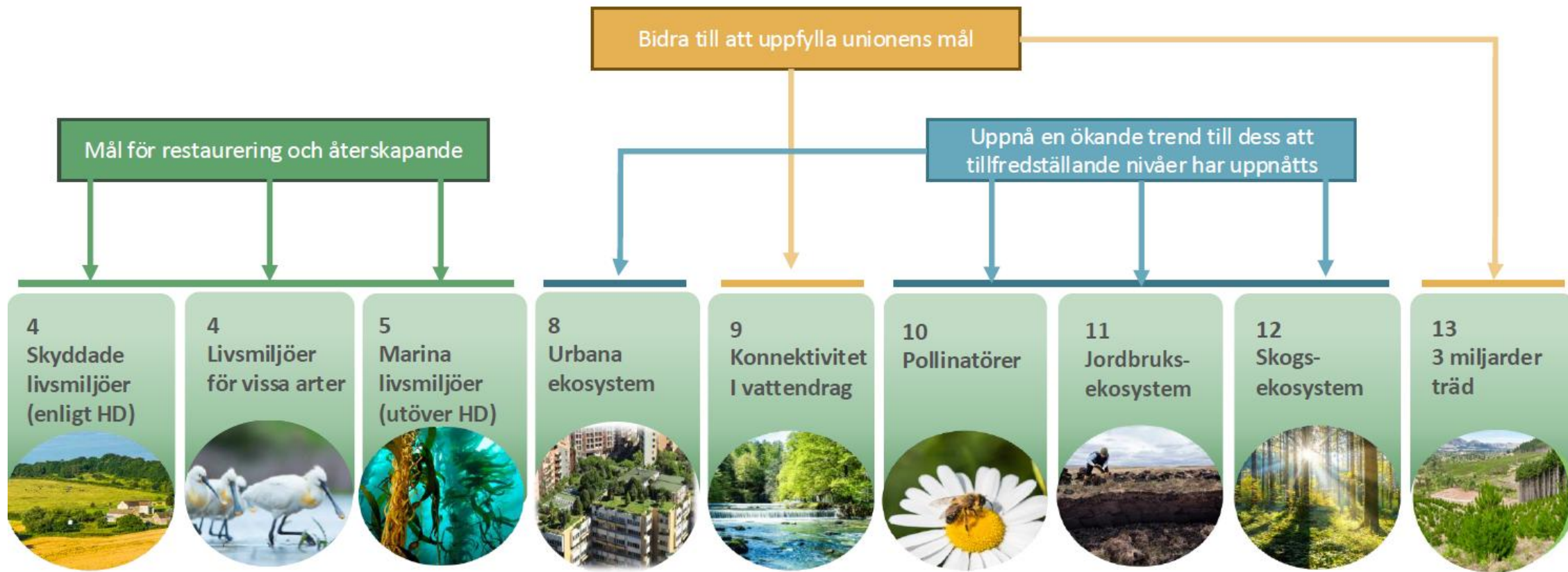
1

Sedan 2024 har vi en gemensam EU-lag om restaurering av natur

- **Bindande och tidsatta** etappmål – bl a för att **förbättra** tillståndet i utpekade livsmiljötyper till **gott**
- Åtgärder ska täcka **minst 20 %** av landområden och havsarealen senast **2030**, samt alla ekosystem som är i behov av restaurering **senast 2050**
- Ökad **kolinlagring**, **återvätning** av dikade torvmarker, mer **pollinatörer**, stärka urbana **grönytor** och **fria vandringsvägar** i vattendrag lyfts speciellt
- Ska bidra till att EU lever upp till centrala delar i sina åtaganden enligt **konventionen om biologisk mångfald**

Varför är det nödvändigt att restaurera natur?

- [EU:s biodiversitetsstrategi 2030](#) (från 2020) – går ut på att Europas biologiska mångfald ska vara på väg mot återhämtning senast 2030 – men **endast frivilliga mål**
- Att **skydda räcker inte** – det behövs även restaurering
- Flera ekonomiska studier visar att vinsterna med att restaurera skadade ekosystem är **8-10 gånger högre** än investeringskostnaderna
- Friska ekosystem nödvändigt för de **areella näringarna**

Bryssel den 20.5.2020
COM(2020) 380 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN

EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030

Ge naturen större plats i våra liv

SV

SV

Hård kamp för att få förordningen på plats

- Urvattnat förslag
- Sverige arbetade aktivt **mot** förslaget
- Röstades igenom i juni 2024 – sex länder, bl a Sverige & Finland röstade mot
- Österrikes klimatminister Leonore Gewessler bytte sida - [lagen röstades igenom](#)

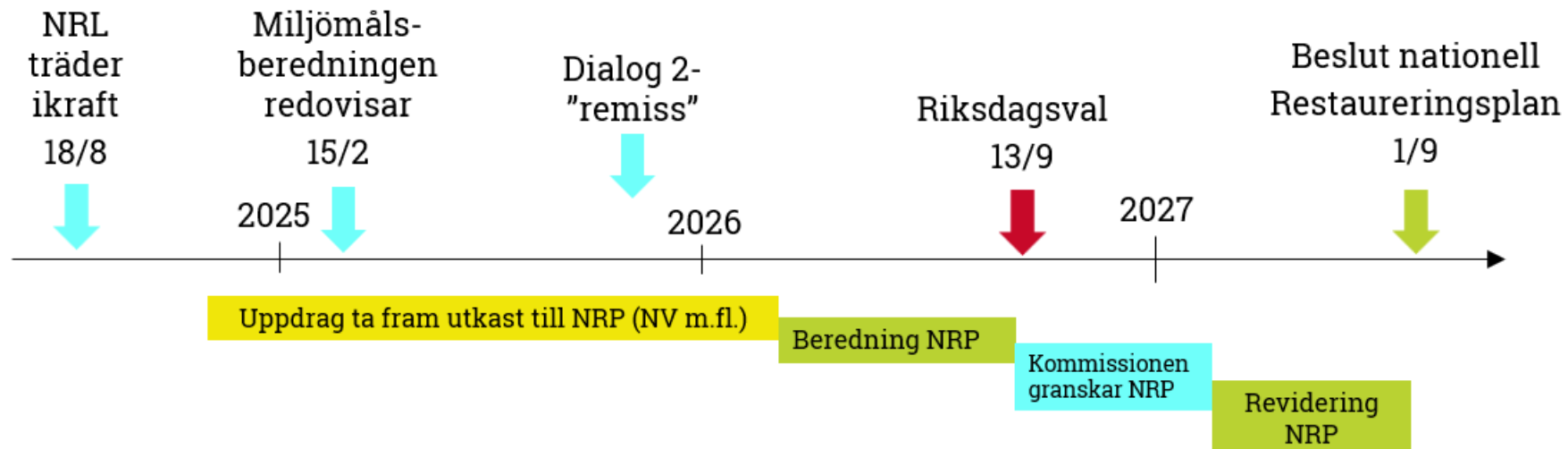

Österrikes gröna klimatskyddsminister Leonore Gewessler Foto: EU

Så – vad händer nu..?

- Alla EU-länder ska ta fram nationella restaureringsplaner (Kommissionen har i en [genomförandeförordning](#) beslutat om ett enhetligt format)
- Skickas till EU-kommissionen senast 1/9-26
- Ska godkännas av EU 1/9-27 → Slutgiltiga nationella restaureringsplaner
- De första målen ska vara uppnådda 2030
- Möjligheter till undantag finns...

Nationell restaureringsplan

- Medlemsländernas nationella planer granskas av EU-kommissionen – Ska vara helt klara **senast 1/9-27**
- Redovisar hur länderna ska leva upp till förordningens krav
- Ska **redovisar status** och **fastställa referensarealer** för utpekade naturtyper samt tillfredsställande nivåer för **indikatorer**
- Ska baseras på bästa tillgängliga **vetenskapliga kunskap**
- Krav på **bred förankring** och transparens då planen tas fram

Bild: Tobias Flygar/Studio Flygar

Naturskyddsföreningen

Sveriges nationella restaureringsplan

2

Arbetet med den nationella planen pågår

- **Naturvårdsverket** spindeln i nätet - många olika myndigheter inblandade: Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Boverket
- **Referensgrupp + Dialogmöten**
- Ett [utkast/dialogunderlag](#) kom i oktober
- Vi [yttrade oss](#) 18/11
- Möjlighet att **lämna synpunkter** i [webbenkäter](#) (nu stängda)
- Planen ska skickas till Regeringen **februari 2026**

Några (våldigt) övergripande kommentarer

- Referensarealerna måste grunda sig på bästa möjliga kunskap
- Ickeförsämringskravet bra – men måste förtydligas
- Hur ska arbetet bedrivas (mer konkret)?
- Åtgärdesbehovet inom varje område (jordbruk, skog, vatten etc) behöver förtydligas och kvantifieras
- Det behövs geografiska prioriteringar

Låg ambitionsnivå

I uppdraget från regeringen anges att

"I syfte att förslaget till plan och eventuella författningsändringar inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar, i synnerhet för svenska företag, än vad som bedöms nödvändigt ska den flexibilitet som finns i förordningen analyseras och nyttjas till fullo där det är möjligt. För att skydda svenska företags konkurrenskraft i genomförandet av EU-förordningen ska förslaget till plan och eventuella författningsförslag inte gå utöver miniminivån i förordningen."

Naturskyddsföreningen

Hur kan vi vara med och bidra..?

3

Mer info om restaureringsförordningen: Tre regionala seminarier:

- [Nässjö 6/12](#)
- [Västerås 24/1](#)
- Norrbotten – datum ej bestämt
- Fokus på hur vi kan växla upp arbetet med naturrestaurering på regional och lokal nivå

Nationell konferens om naturrestaurering 15/4-26

- Fokus på att bredda engagemanget för naturrestaurering hos olika aktörer i samhället, visa upp positiva exempel från landet och lyfta behovet av en ambitiös nationell restaureringsplan

The screenshot shows the homepage of Naturskyddsföreningen. At the top is the organization's logo and name. Navigation links include 'Lär dig mer', 'Engagera dig', 'Om oss', a search icon, and a 'Stöd oss' button. The main banner features an illustration of a lake with a boat and the text: '50 LEDIGA PLATSER KONFERENS', 'Välkommen till en dag om naturrestaurering i praktiken', 'Sveriges plan för att restaurera natur – vad kan vi göra tillsammans?', and 'Hur kan vi bidra till att restaurera naturen – lokalt, regionalt och tillsammans? Vi bjuder in till en inspirerande och engagerande dag i'. On the right side, there is a 'Kontaktperson' section for Anton Näsman and a 'Hitta hit' section with an address and a map of Västerås.

Naturskyddsföreningen

Lär dig mer Engagera dig Om oss

Kontaktperson
Anton Näsman, riksansvarig
anton.nasman@naturskyddsforeningen.se

Hitta hit
Kopparbergsvägen 10
722 13 Västerås

Google Maps

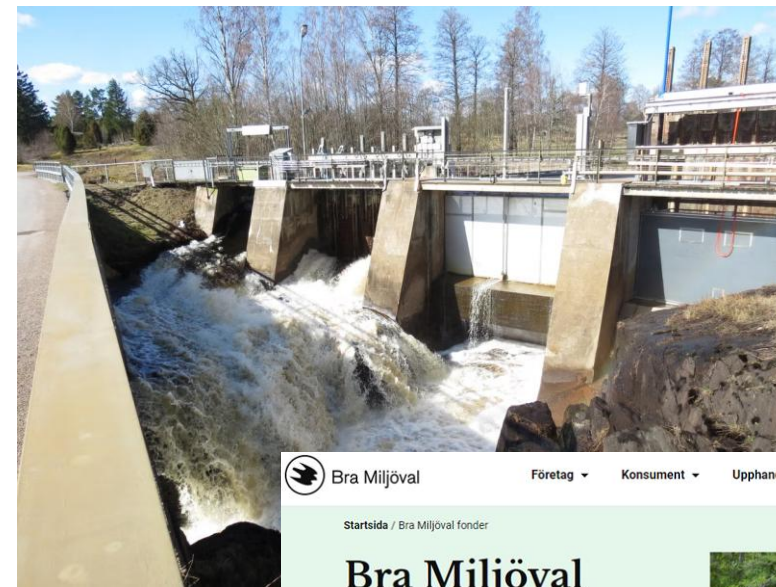

Naturskyddsföreningen

Vattenkraft & dammar

- Vattenkraften ska omprövas - **Håll koll** på omprövnings-processen där du bor
- **Tidplan** – se **NAP:en** & Länsstyrelsens sidor om omprövningsprocessen
- Engagera dig i det **lokala vattenrådet** om det finns något
- **OBS! Bra Miljövals Miljöfond Vattenkraft** - [Fonden stöder projekt](#) som minskar vattenkraftens skadeverkningar och gynnar den biologiska mångfalden i strömmande vatten
- [Folder](#) – sprid gärna!

17

Våtmarker

- Naturskyddsföreningens våtmarksfond
- Möjligt söka pengar för [våtmarksprojekt](#)
- Ansök senast 1 mars eller 1 oktober
- Kan sökas av kretsar & länsförbund

Hem → Tid för våtmark!

Tid för våtmark!

Det saknas väldigt mycket våtmarker i Sverige. Under 1800- och 1900-talen sänktes mängder av sjöar. Kärr och mossar dikades ut eller fylldes igen, havsvikar vallades in. Syftet var ofta att skapa jordbruksmark eller att öka produktionen i skogen. Resultatet blev att 75 % av alla större våtmarker nedanför fjällen är påverkade och att 90 % av våtmarkerna är borta i slättlandskapen.

Ansök om våtmarksbidrag

Syftet med våtmarksbidraget är att bevara och iordningställa våtmarker i Sverige. Bidrag kan sökas av kretsar och länsförbund, men samarbeta även gärna med andra aktörer.

Av: Hannah Wallin
Publicerad 11 feb, 2024 • 1 min att läsa

Tack för att du är

Beviljade projekt arbetar självständigt, men ingår i föreningens satsning "Tid för våtmark". Bakgrunden till satsningen är ett större

DELA

Naturskyddsföreningen

Strandskyddet under attack

- Tidöpartierna vill göra det **my lättare** att bygga strandnära
- Mobilisera, sprid information, mejla en politiker, skriv en debattartikel
- Kolla in Naturskyddsföreningens [Strandskyddspaket](#)
- Överklaga felaktiga dispenser [kretshandledning](#) finns
- Mer info i våra rapporter: [Det svenska strandskyddet – hur funkar det och varför är det viktigt?](#) och [Vem tjänar på ett försvagat strandskydd?](#)

Illustration Erik Kohlström

[Strandskyddspaketet finns på medlemssidorna](#)

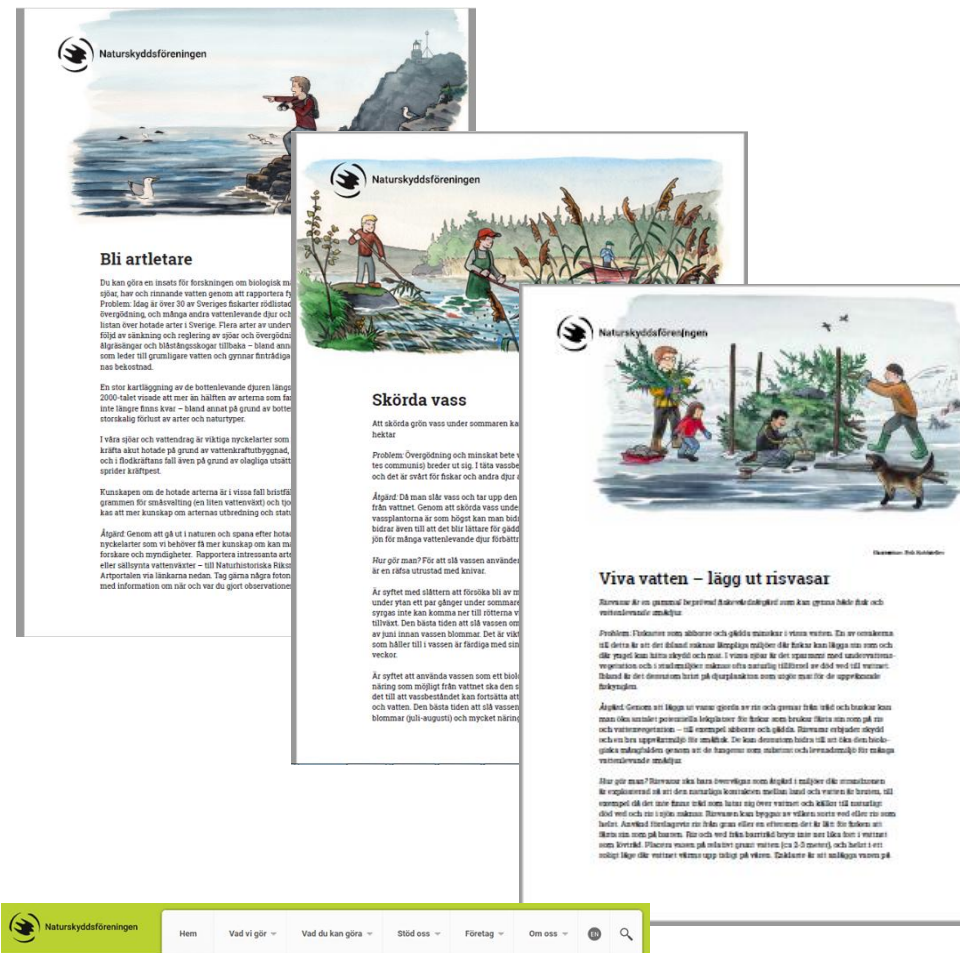

Naturskyddsföreningen

Enkel restaurering

- Kolla in Naturskyddsföreningens [Viva vatten-sidor](#). Enkla, handfasta tips som ej kräver dyr teknik
- Vad får man/får man inte göra på egen hand?
- Text Proppa ett dike i skogen, lägg tillbaka sten i bäcken etc..

Engagera dig inför valet!

- [Webbinarieserie](#) - Så kan xxx bli valfråga i din kommun. Åtta tillfällen sep 25-feb 26: Skog, Mat och jordbruk, Vatten, Klimat x3, Miljögifter och Offentlig upphandling.
- [Smörgåsbord med ett 50-tal förslag](#) på frågor att driva inför kommunvalen. Synkar i innehåll med webinarierna
- Digitala utbildningsträffar: Så kan ni genomföra en lokal valenkät och nå ut med resultatet och Så kan ni arrangera lokal valdebatt eller politikersamtal.
- Studiecirkel: Så får du till meningsfulla samtal inför valet
- Mer info [här!](#)

GUIDER OCH VERKTYG

Engagera dig inför valet 2026

Den 13 september 2026 är det val till riksdag, region och kommun. Vill du engagera dig och lyfta frågorna om klimat och natur högt på den politiska agendan? Vare sig du är aktiv inom Naturskyddsföreningen eller inte så kan du hitta tips, webinarier, digitala träffar och annat metodstöd här.

Publicerad 11 jun, 2025 • 4 min att läsa

Om du inte redan har gjort det - gå med i Havs- och vatten-nätverket!

- Träffa likasinnade medlemmar intresserade av vår havs- och vattenmiljö
- Gemensamma kampanjer, utbyte av kunskap, utbildningar och inspiration
- Du bestämmer själv hur mycket du vill engagera dig
- Starta **lokal grupp**..?
- Alla i nätverket är välkomna att lämna bidrag till **nyhetsbrevet**

Anmäl dig här

Tillsammans kan vi göra skillnad!

- Det finns mycket vi kan göra tillsammans - allt från små enkla åtgärder som inte kostar (mycket) pengar och inte kräver tillstånd till stora restaureringsprojekt (Sök pengar!)
- Viktigt **väcka engagemang** och **intresse** så att vatten och strandskydd blir **valfrågor**
- Din **lokala kunskap** är ovärderlig!
- Vi kan spela en viktig roll - på egen hand eller tillsammans med andra organisationer

TACK FÖR MIG!

mia.svedang@naturskyddsforeningen.se

